GOIB
CONSELLERIA
EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I RECERCA
INSTITUT AVALUACIÓ I QUALITAT
SISTEMA EDUCATIU

AVALUACIÓ DE DIAGNÒSTIC 2019-2020

2n d'ESO

Document 1

Aspectes generals de l'Avaluació de Diagnòstic

Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Índex

1. Objectius de l'avaluació de diagnòstic 3
2. Fases del procés d'avaluació 3
3. Poblacions implicades 5
4. Mostra de contrast o de referència per als centres 6
5. Instruments d'avaluació 7
6. Aplicació de les proves 8
7. Anàlisi de dades i elaboració d'informes 9
8. Implicació i participació de la inspecció educativa 10

1. Objectius de l'avaluació de diagnòstic

- Obtenir elements de diagnòstic del sistema educatiu per orientar les polítiques educatives i millorar la qualitat i l'equitat de l'educació.
- Proporcionar als centres un referent extern —informació complementària a l'obtinguda a través dels processos d'avaluació interna— sobre el grau d'adquisició de les competències bàsiques per part dels seus alumnes.
- Contribuir a la millora dels resultats de l'alumnat i de la pràctica docent.
- Augmentar la transparència i l'eficàcia del sistema educatiu.

2. Fases del procés d'avaluació

El procés d'avaluació es desenvoluparà d'acord amb les fases següents:

Fase	*Responsable*	*Temporització*
Publicació de la **Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca** per la qual s'estableix l'avaluació diagnòstica a 2n ESO 2020 a les Illes Balears	IAQSE	26 novembre 2019
Disseny i elaboració de les proves	IAQSE	desembre 2019 - març 2020
Lliurament del **Document 1**: Aspectes generals de l'avaluació	IAQSE	1a quinzena febrer 2020
Lliurament del TUTORIAL_GESAVA: Instruccions per a la gestió d'avaluacions en línia	IAQSE	
Sessions informatives als **equips directius** dels centres d'ESO	IAQSE- DIE	2a quinzena febrer 2020
- Comunicació als **centres que formen part de la mostra** de referència (**Resolució**) - Constitució de les **Comissions d'Avaluació de cada centre**	Direcció centre/ DIE (supervisió)	1a quinzena març 2020
Tramesa als centres dels **codis d'accés a l'aplicació GESAVA** (centres comproven les dades de l'alumnat, alumnat amb NESE i grups) / Comunicació a l'IAQSE d'incidències amb les dades	IAQSE centres ed.	A partir de 16 març 2020
Obtenció del GESAVA, per part dels centres, dels **codis d'accés als qüestionaris de les famílies** i la seva distribució perquè els contestin (en paper o de forma telemàtica)	IAQSE centres ed.	A partir de 16 març 2020
Obtenció del GESAVA, per part dels centres, dels **codis d'accés als qüestionaris del professorat i de l'alumnat** i la seva **distribució** perquè els contestin[1] a través de l'aplicació GESAVA	IAQSE centres ed.	

[1] Es recomana que l'alumnat contesti el qüestionari al propi centre amb el tutor i no a ca seva, per així poder facilitar la compleció i garantir el rigor i la fiabilitat del procés.

Fase	*Responsable*	*Temporització*
Publicació de la **Resolució** del director general de Planificació, Ordenació i Centres per la qual s'estableix el **procediment selectiu d'aplicadors i correctors de la mostra de referència**	IAQSE	2a quinzena març 2020
- **Comunicació** als centres que formen part de la mostra de referència dels **aplicadors externs** que hi aniran / Comunicació als centres del professorat del centre que serà aplicador a un altre centre i s'haurà d'absentar aquests dies - Lliurament del **Document 2:** *Instruccions per a la realització de l'avaluació* i de les **instruccions específiques** per a la realització de les proves (ANG;CAST;CAT I MAT) - **Gestió de l'alumnat NESE** (el director marcarà al GESAVA si l'alumnat amb NESE no ha de computar a efectes del càlcul de resultats)	IAQSE	final abril 2020
Introducció al GESAVA de les respostes als **qüestionaris de les famílies**	centres ed.	Fins 1a setmana maig 2020
Lliurament de les proves d'avaluació de les competències a través del GESAVA en format html i pdf (2 dies abans de l'aplicació)	IAQSE centres ed.	A partir 8 maig 2020
Aplicació de les proves - competència en comunicació lingüística en anglès - competència en comunicació lingüística en castellà - competència en comunicació lingüística en català - competència matemàtica	centres ed. IAQSE aplicadors externs	12 maig 2020 13 maig 2020 14 maig 2020 15 maig 2020
- **Correcció de les proves de l'alumnat** - **Introducció en el GESAVA** de les **respostes i les puntuacions de l'alumnat**	aplicadors i correctors	fins 29 maig 2020
Anàlisi dels ítems: Obtenció de puntuacions sobre 100 dels alumnes / **Tramesa** als centres dels seus **resultats** en puntuacions sobre 100	IAQSE	2a quinzena juny 2020
- Anàlisi de resultats en puntuacions TRI - Elaboració de l'*Informe de resultats de centre*	IAQSE	juliol a setembre 2020
Tramesa als centres de l'***Informe de resultats de centre*** (en puntuacions TRI i indicadors de centre)	IAQSE	octubre 2020
Anàlisi dels resultats per part dels centres, difusió de la informació i propostes de millora	centres ed. DIE (supervisió)	octubre 2020
Elaboració de l'**Informe executiu** de l'avaluació diagnòstica a 2n d'ESO 2019-2020 a les Illes Balears	IAQSE	abril - novembre 2020
Publicació al web de l'IAQSE de l'**Informe Executiu**	IAQSE	desembre 2020

3. Poblacions implicades

Les avaluacions de diagnòstic tenen caràcter censal: s'apliquen a tots els centres que imparteixen 2n d'ESO de les Illes Balears.

És una **aplicació interna**[2]: els centres són els responsables que les distintes poblacions implicades emplenin els qüestionaris de context, d'aplicar les proves, de corregir-les, d'introduir les dades en l'aplicació informàtica GESAVA, de comunicar els resultats a les famílies i d'elaborar el Pla de millora.

L'IAQSE facilita els instruments per aplicar i corregir les proves, els qüestionaris així com els resultats amb els tractaments estadístics efectuats per facilitar l'anàlisi per part dels centres i el suport durant tot el procés d'avaluació.

Població	***Informació aportada***	***Instruments***
(A) Alumnes de 2n ESO	Nivell assolit en cada competència bàsica avaluada	Proves de competències bàsiques en suport informàtic
	Variables de context, recursos i processos d'ensenyament-aprenentatge	Qüestionari de l'alumne en suport informàtic
(B) Pares i mares dels alumnes avaluats	Variables de context, relació i satisfacció amb el centre escolar	Qüestionari de les famílies en suport informàtic i en paper
(C) Professorat (*)	Variables de context, recursos i processos d'ensenyament-aprenentatge	Qüestionari del professorat en suport informàtic
(D) Directors dels centres	Variables de context, recursos i processos d'ensenyament-aprenentatge	Qüestionari dels directors en suport informàtic

(*) *Població C*: tot el professorat que imparteix educació secundària i un apartat específic per al de 2n d'ESO de les àrees de llengües i de matemàtiques.

Participació: ha de participar tot l'alumnat de 2n d'ESO del centre. Per aquest motiu cal motivar els alumnes i fomentar-hi la participació tant d'ells com de les seves famílies. Com major sigui la participació, millor s'ajustaran els resultats de l'avaluació a la realitat del centre i a partir del diagnòstic es podrà emprendre un pla de millora en el cursos vinents.

[2] Excepció feta de 75 grups de 50 centres on les proves seran administrades i corregides per aplicadors – correctors externs (vegeu apartat 4).

Pel que fa a l'**alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu** (NESE) diagnosticat d'acord amb l'article 19 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius, i per tal de facilitar la tasca administrativa dels centres, l'IAQSE considerarà alumnat amb NESE els alumnes que figuren enregistrats al GestIB. La comissió d'avaluació de diagnòstic del centre, a proposta del departament d'orientació, ha de decidir, per a cadascun d'aquests alumnes, si és necessari que se li adaptin les proves. Les adaptacions van a càrrec del centre i el seu departament d'orientació és el responsable de fer-les un cop rebudes les proves.

Si es fan **adaptacions** que no impliquin canvis en el contingut de les proves proporcionades per l'IAQSE (com per exemple augment del temps de realització de la prova, format i/o accés a les preguntes, resposta oral d'alguna pregunta, entre d'altres) s'han d'introduir les respostes i les puntuacions de les preguntes de les proves en l'aplicació informàtica corresponent. Només si l'alumne rep una adaptació significativa en àrees relacionades amb alguna o algunes de les competències avaluades (desajustament curricular de dos o més cursos), es podrà indicar en l'aplicació informàtica corresponent que aquest **no ha de computar** per al càlcul de les mitjanes de grup i de centre. Per indicar que un alumne no computa en una competència, el director ha de desactivar la casella corresponent a l'aplicació informàtica (apartat de gestió de NESE). El professorat de suport ha de participar en l'aplicació de les proves quan en un grup hi hagi alumnes amb NESE que necessitin algun tipus d'adaptació.

En els centres que no disposin del GestIB, els directors hauran de comunicar per escrit a l'IAQSE l'alumnat amb NESE, el seu diagnòstic codificat d'acord amb el que contempla el GestIB, si participen en l'avaluació o no i, en cas de participar-hi, si computen o no. Aquestes decisions les haurà de prendre la comissió d'avaluació de diagnòstic, prèviament a la realització de les proves.

4. Mostra de contrast o de referència per als centres

Per tal d'oferir a tots els centres uns resultats que serveixin de referència per obtenir una visió completa i contextualitzada, es realitzarà una **aplicació controlada a una mostra** de **75 grups de 50 centres** que imparteixen 2n d'ESO. És a aquests grups que formen part de la mostra (un o dos per centre) on acudirà **professorat extern al centre** per aplicar i corregir les proves[3]. No obstant això, els centres hauran de donar suport a l'aplicador extern i, a més, s'asseguraran que alumnes, professorat, famílies i

[3] Quan en el centre hi hagi grups de 2n d'ESO que no formen part de la mostra, l'aplicació i correcció va a càrrec del professorat del centre designat per la comissió.

direcció emplenin els respectius qüestionaris, així com d'introduir les respostes dels qüestionaris emplenats en paper per part de les famílies en l'aplicació GESAVA.

L'IAQSE, mitjançant una resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca, seleccionarà els aplicadors i correctors de les proves que acudiran als centres de la mostra.

Nombre de centres que formaran part de la mostra de contrast

	Nombre de centres		
	Total	**Públics**	**Privats**
Eivissa	**8**	6	2
Formentera	**1**	1	-
Menorca	**6**	4	2
Mallorca	**35**	20	15
TOTAL	**50**	31	19

5. Instruments d'avaluació

En l'elaboració de les proves se segueixen els **marcs teòrics** d'avaluacions internacionals (PISA) i de l'Institut Nacional d'Avaluació Educativa (INEE).

Es constituiran quatre comissions que s'encarregaran de l'**elaboració de les proves**: competència en comunicació lingüística (en català, en castellà i en anglès) i competència matemàtica. Cada una d'aquestes comissions estaran integrades per professors en actiu de les matèries associades a les distintes competències, coordinats i assessorats per personal tècnic de l'IAQSE.

- **Proves**

  Cada prova constarà de **tres o quatre models**, elaborats entorn d'estímuls. Cada alumne contestarà només un model de prova, en el qual figuraran aproximadament un 70% de preguntes tancades i un 30% de preguntes obertes. En cada model hi ha estímuls i ítems comuns (apareixen, per tant, en tots els models) i la resta són ítems específics de cada model.

  Les proves se subministraran en **suport informàtic** i en diferents **formats:** enregistraments d'**àudio en MP3** (per avaluar la comprensió oral) i els models de proves en format **HTML** per ser copiats en els ordinadors abans de l'aplicació. També de forma excepcional, es facilitarà una versió dels diferents models de prova en format **PDF**, quan en el centre no es disposi d'ordinadors suficients per a la visualització de la prova. En aquest darrer cas el centre ho haurà de justificar.

  Quan l'alumne visualitzi les proves en l'ordinador disposarà d'un **full de respostes** personalitzat en paper on haurà de marcar les respostes.

- **Qüestionaris**

  l'IAQSE elaborarà uns qüestionaris amb preguntes referides al context, els processos d'ensenyament-aprenentatge majoritàriament utilitzats i als recursos de què disposa els centre.

  Els qüestionaris adreçats als alumnes, al professorat i als directors seran resposts amb ordinador, accedint a l'aplicació GESAVA mitjançant els codis que se'ls facilitarà. Les famílies també podran fer ús d'aquesta opció o respondre'ls en paper.

6. Aplicació de les proves

Durant tot el procés, està previst informar els centres de tots els aspectes de l'aplicació mitjançant documents, reunions i el web de l'IAQSE; formar els aplicadors externs, així com col·laborar amb el Departament d'Inspecció Educativa.

a. Constitució de la comissió d'avaluació de diagnòstic en cada centre:

Aquesta comissió s'ha de constituir abans del 13 de març de 2020 i serà supervisada per l'inspector del centre.

Els **integrants** de la comissió seran:

- Director del centre: president i responsable directe.
- Cap d'estudis (en cas d'absència del director, n'assumeix la presidència).
- Un membre del Departament d'Orientació del centre.
- Un membre, com a mínim, de la CCP elegit pel director.
- Un tutor de 2n d'ESO que actuarà com a secretari.

La comissió tendrà les **funcions** següents:

- Planificar l'aplicació i la correcció de les proves, i l'entrada de dades.
- Reordenar l'horari de les jornades d'aplicació.
- Reordenar eventualment els espais necessaris.
- Determinar, a proposta del Departament d'Orientació, l'alumnat amb NESE que participarà en les proves i, en cas de realitzar-les, si computaran o no a efectes estadístics per al càlcul de les mitjanes de grup i centre.
- Dotar els espais amb els ordinadors i els mitjans de reproducció sonors per a les proves de comprensió oral de català, castellà i anglès.
- Assignar l'aplicació i la correcció al professorat del centre.
- Assignar el personal per a la introducció de les dades al GESAVA.
- Disposar la participació en l'aplicació del responsable de les TIC.
- Col·laborar amb el personal extern en aquells centres on es faci l'aplicació mostral.
- Supervisar la correcta aplicació de les proves.

- Informar el consell escolar, el claustre i la CCP (si n'és el cas), dels resultats obtinguts, analitzar-los conjuntament i prendre les mesures oportunes.
- Decidir la gestió de la informació respecte de les famílies.
- Proposar línies de treball, derivades de l'anàlisi dels resultats de l'avaluació, als òrgans competents del centre, perquè les puguin integrar en el Pla de millora.

b. Dates d'aplicació: les proves es realitzaran els dies **12,13,14 i 15 de maig de 2020.**

La data límit perquè els centres introdueixin en el GESAVA les respostes dels qüestionaris és el **30 d'abril** i el termini per la introducció dels resultats de les proves, dia **27 de maig**.

c. Llengua de les proves:

- Competència comunicativa en llengua anglesa: en anglès.
- Competència comunicativa en llengua castellana: en castellà.
- Competència comunicativa en llengua catalana: en català.
- Competència matemàtica: en la llengua en què s'imparteixen les classes, d'acord amb el PLC del centre.

d. Aplicació, correcció i introducció de dades dels grups de l'avaluació censal: professorat i/o personal del centre designat per la comissió d'avaluació de diagnòstic.

e. Dotació informàtica i recursos a disposició dels centres

Com que els models de proves es faciliten en suport informàtic perquè cada alumne visualitzi el corresponent en un ordinador, els centres han de preveure la logística d'acord amb les seves característiques espacials i de dotació informàtica a fi que els dies de l'aplicació es pugui dur a terme tot respectant les instruccions de l'IAQSE, per garantir de l'homogeneïtat del procés i, per tant, de la seva fiabilitat. S'haurà de disposar per aula d'un reproductor MP3 o d'un ordinador amb altaveus que garanteixin una bona audició dels textos orals (anglès, castellà i català) que formen part de les proves de competència lingüística.

7. Anàlisi de dades i elaboració d'informes

a. Anàlisi i explotació de dades

Una vegada finalitzada l'aplicació de les proves, l'IAQSE proporcionarà als centres les dades següents:

- Resultats de centre en puntuacions sobre cent, anàlisi d'ítems i resultats globals de referència (global illes balears, illa i titularitat) en aquestes puntuacions.

- Una anàlisi per destreses o blocs de continguts i una anàlisi TRI que proporciona els nivells d'assoliment de cada competència.
- Resultats de cada alumne, dels grups, del centre i del global de tots els centres, així com les mitjanes de les Illes Balears, de l'illa on s'ubica el centre i de la titularitat corresponent, en puntuacions TRI.
- Incidència sobre els resultats de les variables de context de l'alumnat i dels processos i recursos educatius.
- Relació de l'índex SEC (ISEC) amb els resultats: valor afegit (diferència entre el valor esperat i l'obtingut).

  Cada centre just rebrà els seus resultats i les mitjanes de Balears, de l'illa d'ubicació i dels centres de la mateixa titularitat. D'aquesta manera, s'evita, tal com estableix la normativa vigent, la confecció de rànquings.

b. Informe executiu per a l'administració educativa

Aquest informe, elaborat per l'equip de l'IAQSE, contendrà els principals resultats, desagregats per diferents variables d'interès (sexe, illa, titularitat, nivell socio-econòmic...), l'evolució dels resultats en diferents anys, les variables de context i la seva relació amb els resultats, les principals conclusions i consideracions sobre els resultats per a l'Administració educativa. Una vegada elaborat es publicarà a la web de l'IAQSE.

c. Informació a les famílies

Cada centre gestionarà la forma com es facilitarà la informació sobre els resultats.

8. Implicació i participació de la inspecció educativa

El Departament d'Inspecció Educativa col·laborarà estretament amb l'IAQSE durant tot el procés d'avaluació i es farà càrrec de les actuacions següents:

- Participació, supervisió i control del desenvolupament de l'avaluació de diagnòstic.
- Informació a la comunitat educativa sobre el caràcter i finalitat d'aquesta avaluació.
- Supervisió de la constitució i actuacions de les comissions d'avaluació de diagnòstic dels centres.
- Assessorament, informació i orientació als centres a partir dels resultats obtinguts.
- Orientació als centres sobre els plans de millora.
- Seguiment dels resultats de l'avaluació interna realitzada pels centres.